

Kansalaisaloitteen otsikko

Hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaisten pääsy Suomeen estettävä eväämällä uusien viisumien myöntäminen ja perumalla jo myönnetyt

Aloitteen päiväys

29.7.2022

Aloitteen muoto

Ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä

Aloitteen sisältö

Vaadimme, että Suomen eduskunta ryhtyy nopeasti tarvittaviin toimiin, jotta Suomen valtio ei myönnä uusia viisumeja kansainvälisen lain vastaista hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaisille. Suomen tulee näyttää esimerkkiä muille Euroopan Unionin jäsenmaille ja estää uusien viisumien myöntäminen kuten Virossa, Latviassa, Liettuassa ja useassa muussa Euroopan Unionin jäsenvaltiossa on jo tehty. Tästä voitaisiin poiketa harkitusti vain humanitäärisistä ja niihin rinnastettavista syistä. Nämä toimet on tarkoitettu tukemaan sanktioita niin kauan, kuin kyseinen maa poistuu maasta, johon se on lainvastaisesti hyökännyt ja kunnes muutkin kansainväliset sanktiot poistetaan. Ehdotamme, että eduskunta päättää säätää Ulkomaalaislakiin (30.4.2004/301) uuden 30 a) §:n, joka kuuluisi seuraavasti:

30 a) §

Ellei hyväksymiselle ole erityisen painavia humanitaarisia perusteita, on lyhytaikaista viisumihakemusta käsittelevän viranomaisen on hylättävä viisumi EPNAs (EY) N:o 810/2009 32 artiklan VI -kohdan perusteella, jos hakija on sellaisen maan kansalainen, joka käy Yhdistyneiden kansakuntien tuomitsemaa tai muuten kansainvälisen oikeuden vastaista hyökkäyssotaa Suomen tunnustamaa itsenäistä valtiota vastaan.

Lisäksi eduskunnan tulee ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin sellaisen lainsäädännön säätämiseksi, jolla edellä olevassa ehdotuksessa sanottujen maiden kansalaisten jo myönnetty lyhytaikaiset viisumit voidaan Viisumisäännösten 34 artiklan perusteella kumota.

Mikäli edellä esitetyn sisältöinen lainsäädännös ei eduskunnan mielestä lainsäädännöllisistä tai teknisistä syistä olisi mahdollinen, on eduskunnan joka tapauksessa ryhdyttävä sellaisiin lainsäädäntötoimenpiteisiin, että lyhytaikaisten viisumien myöntäminen laitonta hyökkäyssotaa käyvien maiden kansalaiselle voidaan lopettaa ja jo myönnetty viisumit peruuttaa välittömästi?

Perustelut

Koska Suomi valtiona ei käytännössä voi, eikä rauhanomaisena valtiona edes halua ryhtyä sotilaallisiin toimiin laittomia hyökkäyssotia käyviä valtioita vastaan, on Suomi katsonut parhaiten edistävänsä rauhaa osana kansainvälistä yhteisöä. Suomen toimet laitonta sotaa käyviä valtioita vastaan perustuvat vaikuttamiseen taloudellisten ja muiden pakotteiden avulla.

Vaikka yleisesti on katsottu, että esim. taloudellisia pakotteita ei tulisi kohdistaa ns. tavallisia kansalaisia vastaan, on selvää, että niiden tavoitteena on kuitenkin erityisesti pitkällä tähtäimellä vaikeuttaa myös ns. tavallisten kansalaisten elämää ja siten välillisesti vaikuttaa heidän mielipiteisiinsä kotimaansa laittomiin sotatoimiin.

Tilanteessa, jossa pakotteita on asetettu tiettyä maata kohtaan, on niiden oltava sillä tavalla tuntuvia ja kattavia, että myös mainittu tavallinen kansa saa tuta niiden vaikutukset.

Jos Suomi ei kieltäisi laitonta sotaa käyvien maiden kansalaisilta maahantuloa eväämällä heiltä viisumit, olisi viisumien myöntäminen signaali näille maille ja niiden kansalaisille siitä, että Suomi ei tosiasiallisesti vastusta laitonta sotaa käyvän maan toimia.

Vaikka on ilmeistä ja mahdollista, että viisumien epääminen ei sinänsä suoraan vaikuttaisi kohdemaan valtion toimintaan, on toisaalta selvää, että viisumien epääminen aiheuttaisi sanotun valtion kansalaisissa tyytymättömyyttä maansa toimia kohtaan erityisesti, kun epäävän päätöksen perusteluissa riittävän selvästi ja Viisumisäännöstön edellyttämällä tavalla kerrottaisiin epäämisen perusteet.

Joka tapauksessa on selvää, että ehdotetun lainsäädännön säätäminen toimisi myös yleismaailmallisesti moraalisen signaalina siitä, että Suomi oikeusvaltiona ei hyväksy laitonta hyökkäyssotaa ja pitää tällaista sotaa käyvien maiden kansalaisia turvallisuusriskinä, eikä salli näiden saapumista Suomeen muuten, kuin painavilla humanitaarisilla perusteilla.

Vaikka tämän lakialoitteen pontimina on jäljempänä sanotuvin tavoin Venäjän valtion 24.2.2022 aloittama hyökkäyssota, olisi ehdotetun lainsäädännön käyttäminen mahdollista myös myöhemmin.

Venäjä aloitti laittoman ja provosoimattoman hyökkäyssodan itsenäistä Ukrainan valtiota vastaan 24.2.2022. Venäjää vastaan on sen jälkeen asetettu maailmanlaajuisesti erilaisia sanktioita, joiden tavoitteena on heikentää Venäjän mahdollisuuksia jatkaa brutaalia, epäoikeutettua, veristä ja imperialistista sotaansa.

Huomattavaa on, että Venäjä käy sotaa myös siviilejä vastaan. Se syyllistyy jatkuvasti sotarikoksiin siviilejä kohtaan ja pommittaa pääasiassa siviilikohteita. Se sieppaa siviilejä ja siirtää heitä vastoin heidän tahtoaan Ukrainasta Venäjälle. Tähän mennessä arviolta jo kaksi miljoonaa ukrainalaista on siirretty Venäjälle.

Venäjän asevoimien teot eivät ole vain rikollista aggressiota, vaan niiden tavoitteena on systemaattinen ja johdonmukainen Ukrainan kansan, sen identiteetin, itsemääräämisoikeuden ja itsenäisen kehityksen tuhoaminen. Venäjä syyllistyy kiistattomien todisteiden valossa harkittuun kansanmurhaan. Nämä ovat rikoksia, joista Venäjän tulee vastata kansainvälisessä sotarikostuomioistuimessa.

Sanktiot on maksimoitava niin, että ne vaikuttavat Venäjän eliitin lisäksi koko Venäjän väestöön. Tästä syystä Venäjän kansalaisille ei tule sallia matkailua Suomessa, eikä käyttää Suomea kauttakulkumaana muualle Eurooppaan.

Tämä toimi on välttämätön venäläisten vapaan matkustamisen ja asioinnin estämiseksi Euroopassa ja tukee merkittävästi jo säädettyjen pakotteiden vaikutusta Venäjällä. Venäjän ja Ukrainan kaksoiskansalaisille on mahdollistettava viisumin hakeminen Suomeen, jos mahdollista. Raporttien mukaan Ukrainan pakolaisten viisumihakemuksia ei aina käsitellä ja he ovat joutuneet hakemaan viisumeita Venäjän kansalaisina.

Vastuuhenkilöt

Ágota Harmat   Taina Kaarre   Toni Mikkola
Timo Poikola   Otto Ääri